

Posudek bakalářské práce

Hana Polesná-Týlová

Románský kostel sv. Mikuláše v Potvorově

Po úvodním vstupu je v předložené bakalářské práci podán přehled literatury zabývající se potvorovským kostelem z hlediska uměleckohistorického (Jan Erazím Wocel, Bernhard Grueber, Joseph Neuwirth, Karel Mádl, Josef Braniš, Ferdinand Josef Lehner, Antonín Podlaha, Václav Mencl, Dobroslav Líbal, Anežka Merhautová, Andrzej Tomaszewski, Erich Bachmann, Klára Benešová, Dalibor Prix, Milena Hauserová ad.). Už z pouhého výčtu jmen je zjevné, že kostel v Potvorově se těšil pozornosti dlouhé řady badatelů, kteří se zabývali uměním a jmenovitě pak architekturou v českých zemích v období středověku. V mnohém se v tomto přehledu zračí i vývoj oboru a jeho metod. Tuto již více než půl druhého století trvající badatelskou pozornost přitahuje kostel v Potvorově mimořádnými hodnotami své architektury.

Vesnice Potvorov a její kostel figurují i v literatuře historické (Václav Novotný, J. V. Šimák, Josef Žemlička, Jan Klápště, Karel Nováček, Tomáš Velímský, naposledy Vojtěch Martínek a Irena Bukačová).

Krajina v okolí Potvorova leží ve sféře působení kláštera cisterciáků v Plasích založeného v roce 1144/1145 knížetem (a druhým českým králem) Vladislavem II. (I.). Pokud vskutku byl použit kámen ze stejného lomu jak pro klášterní kostel v Plasích, tak pro kostel v Potvorově, byla by zde další indicie spojující obě díla. Vedle kláštera v Plasích do krajiny v okolí Potvorova zasahoval i vliv řádu křižovníků - strážců Božího hrobu, v jehož vlastnictví se nakonec ocitla část Potvorova jako dar Jana a Všeбора ze Švábenic.

Přes zmínky Potvorova v písemných pramenech (1204 přídomek „z Potvorova; 1241 spor o kostel mezi křižovníky Na Zderaze a klášterem v

Plasích, 1281) je však nutné vznik kostela datovat především na základě slohového charakteru stavby samotné.

Řadu poznatků přináší Hana Polesná-Týlová o dalších osudech potvorovského kostela. Zajímavé jsou pokusy o jeho obnovu – tady se v předložené práci dokonce setkáváme s osobností Maxe Dvořáka, který se stal vůdčí osobností památkové péče v habsburské monarchii.

V bakalářské práci je následně podán podrobný popis stavby a jejího vnitřního vybavení. Následuje pak uměleckohistorické zhodnocení – zvláštní podkapitola je věnována slohové genezi a inspiračním zdrojům.

Je zjevné, že Hana Polesná-Týlová se v průběhu své práce podrobně seznámila s literaturou historickou i uměleckohistorickou týkající se jak lokality, tak i samotného kostela. Totéž platí i o reflexi historických pramenů.

Na předložené práci je patrné, že vznikla z hlubokého zájmu o zvolené téma. Navíc lze dodat, že je napsána kultivovaným jazykem. Rád bych jí doporučil k úspěšné obhajobě.

Praha 10. 06. 2015

Prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Dr. h. c.